

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського
національного університету
Микола ДИВАК

20 травня 2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Миколюка Юрія Мироновича
на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх
працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як
квасісуб'єктом», поданої на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 Психологія**

ВИТЯГ

із протоколу №10 засідання фахового семінару кафедри психології
та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету
від 19 травня 2025 р.

ПРИСУТНІ:

завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Гірняк А. Н.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман А. В.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Шандрук С. К.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Буняк Н. А.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Хазратова Н. В.** (онлайн), професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор педагогічних наук, професор **Парфанович І. І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних

наук, доцент **Бригадир М. Б.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Гірняк Г. С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Надвинична Т. Л.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Ятищук А. А.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Притула О. А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Мудрак М. А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Бугерко Я. М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Шаюк О. Я.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філологічних наук, доцент **Задорожна О. М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філософських наук, доцент **Рудакевич О. М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Шафранський В. В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Кричківська О. В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Ященко Е. М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат соціологічних наук **Біскуп В. С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Крупник З. І.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук **Пришляк В. І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат економічних наук, доцент **Миколюк С. М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат економічних наук, доцент **Підгурська І. А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Сеник А. М.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Липка А. О.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Суходоля Ю. О.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Антошків А. В.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Парфанович А. Я.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Шеремета С. Р.**, викладач кафедри психології та соціальної

роботи, доктор філософії **Дикий Я. О.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Лазарук А. Ф.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Крижановська А. В.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи **Підгурська М. В.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Миколюк Ю. М.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Шаюк Я. О.**, старший лаборант **Москаль Г. Я.**, старший лаборант **Хомяк К. Г.**

ВІДСУТНІ: професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман О. Є.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат юридичних наук **Романадзе Л. Д.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат юридичних наук, доцент **Яремко О. М.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Грішин Е. О.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Вальчишин О. С.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення кваліфікаційної роботи Миколюка Юрія Мироновича на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія щодо її рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь дисертанта Миколюка Юрія Мироновича за темою кваліфікаційної роботи «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Миколук Юрій Миронович доповів про основні положення кваліфікаційної роботи, наукову новизну та найбільш значущі теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Учасниками засідання фахового семінару кафедри здобувачу Миколуку Юрію Мироновичу були поставлені такі запитання:

Професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Шандрук С. К.

1. Чим зумовлений Ваш вибір саме психологічного підходу до аналізу взаємодії людини та штучного інтелекту, тоді як дана проблематика активно досліджується також у межах філософії, кібернетики та когнітивних наук?

2. Чому у Вашому дослідженні штучний інтелект розглядається саме як квазісуб'єкт, а не лише як цифровий інструмент чи технічний засіб діяльності?

Доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Гірняк Г. С.

1. У чому, на Вашу думку, полягає відмінність між взаємодією майбутніх працівників соціономічних професій із людиною та їхньою взаємодією зі штучним інтелектом як квазісуб'єктом?

2. Охарактеризуйте, будь ласка, запропоновану Вами авторську методику «Психологічна ефективність конструктивної взаємодії здобувачів ЗВО із штучним інтелектом як квазісуб'єктом» та поясніть її наукову й практичну доцільність.

Професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Буняк Н. А.

1. Ви вводите авторський термін «Cognisynthia». Чим запропоноване поняття відрізняється від уже наявних у психології понять «взаємодія», «комунікація», «суб'єкт-суб'єктна взаємодія» та «цифрова взаємодія»?

2. Серед методологічних засад дослідження Ви використовуєте концепцію квазісуб'єктності. Обґрунтуйте, будь ласка, чому саме ця концепція є найбільш релевантною для аналізу взаємодії особистості зі штучним інтелектом.

Доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Бугерко Я. М.

1. Чому результатом психологічно ефективної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із ШІ як квазісуб'єктом Ви вважаєте саме формування конструктивного типу «Cognisynthia»? Обґрунтуйте, будь ласка, психологічний зміст даного феномена.

2. Які психологічні ризики неконструктивної взаємодії зі штучним інтелектом Ви вважаєте найбільш актуальними для майбутніх працівників соціономічних професій?

Доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Бригадир М. Б.

1. Чим, на Вашу думку, відрізняється конструктивна взаємодія зі штучним інтелектом від психологічної залежності або надмірної персоніфікації цифрових систем? Обґрунтуйте, будь ласка.

2. Назвіть основні та допоміжні психодіагностичні методики, які були використані Вами під час емпіричного дослідження психологічних чинників конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із ШІ як квазісуб'єктом. Чому саме вони були обрані?

Доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Шаюк О. Я.

1. Висвітліть детальніше актуальність, наукову новизну та практичне значення Вашого дослідження в умовах стрімкого розвитку технологій штучного інтелекту та цифровізації сучасного суспільства.

2. У чому полягає відмінність між конструктивними та деструктивними стратегіями взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій зі штучним інтелектом як квазісуб'єктом?

На усі поставлені запитання здобувачем було надано вичерпну відповідь.

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

доктор психологічних наук, професор Фурман Анатолій Васильович (науковий керівник) зазначив, що здобувачем Миколоюком Юрієм Мироновичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім (освітньо-науковим)

рівнем на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія, що підтверджено академічною довідкою аспірантури.

Науковим керівником у висновку було зазначено, що кваліфікаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, що відповідає затвердженій вченою радою темі та поставленій меті, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогам структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, містить наукові положення, що відображає наукову новизну та прикладне значення для вирішення завдань у сфері психологічної науки та практики. Наукова праця Миколока Ю. М. має високий рівень психологічної обґрунтованості сформульованих у ній положень, висновків і практичних рекомендацій, їх внутрішню логічну узгодженість, концептуальну цілісність і методичну вивіреність. Вона вирізняється чіткою дослідницькою стратегією, яка послідовно розгортається від теоретичного осмислення і методологічного аргументування проблеми до її емпіричної верифікації та практичного узмістовлення, що сукупно забезпечує належну достовірність отриманих результатів. Важливо підкреслити, що емпіричне дослідження реалізовано на матеріалі достатньо широкої та структурно диференційованої вибірки респондентів, що охоплює здобувачів різних спеціальностей і вищих закладів освіти. Така організація вибірки забезпечила підвищення надійності отриманих результатів, їх узагальнюваність і валідність, а також дозволила враховувати вплив освітнього довкілля та професійної спрямованості на особливості взаємодії юнаків і дівчат зі штучним інтелектом.

Актуальність, новизна, обґрунтованість основних наукових положень, висновків і рекомендацій проведеного дослідження та його значимість для психологічної науки та практики підтверджує, що кваліфікаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (із змінами від 03.05.2024 р. № 507), а відтак може розглядатися на засіданні структурного підрозділу щодо її подальшого

захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

4. ВИСТУПИЛИ:

1. Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Шандрук С. К. (рецензент), який зазначив, що конструктивна взаємодія – це складний динамічний процес усвідомленого вибору особою власного життєвого та професійного шляху, що передбачає зінтегрованість ціннісно-сміслових орієнтацій, мотиваційних установок, особистісних ресурсів та значущих фахових компетентностей у контексті опанування професійною діяльністю. В контексті стрімкого розвитку цифрових технологій та зростання впливу штучного інтелекту (ШІ) на всі сфери соціономічної взаємодії, зокрема й у соціономічній роботі, постає нагальна потреба психологічного осмислення взаємин між людиною і таким несправжнім агентом, що виконує квазісуб'єктні функції. Професійна діяльність майбутніх соціономічних працівників дедалі частіше передбачає співпрацю з інтелектуальними системами, здатними до адаптації, автономного прийняття рішень і симуляції емпатії, що зумовлює появу нових психологічних викликів.

Крім того, основні висновки та рекомендації кваліфікаційного дослідження слушно оцінити як науково обґрунтовану теоретико-прикладну працю вагомої психологічної проблематики зі спеціальності 053 Психологія.

Якісні характеристики роботи вказують на її відповідність спеціальності 053 Психологія вимогам Міністерства освіти і науки України й Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до такого типу робіт.

2. Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Гіряк Г. С. (рецензент), яка у своєму виступі зацентувала, що тематика, зміст, завдання, теоретична та практична значущість дисертаційної роботи на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій

із штучним інтелектом як квазісуб'єктом» Миколока Юрія Мироновича презентують якісно новий підхід щодо трактування проблеми конструктивної взаємодії із ІІІ сучасних психологів як у теоретичному аспекті, так і в прикладному. В роботі доведено взаємозв'язок концептуальних параметрів-складників взаємодії самовизначення майбутніх фахівців соціономічних професій та розроблено теоретичну модель дослідження його структурно-змістових характеристик й аксіопсихологічних детермінант. Окрім того, у поданій кваліфікаційній роботі детально аргументовано вибір психодіагностичних методик, що комплексно досліджують структурно-змістові характеристики конструктивної взаємодії майбутніх фахівців соціономічного профілю, а також її аксіопсихологічне спричинення.

Отже, проблематика та зміст дисертації є актуальною науковою проблемою. Кількість публікацій за темою наукової роботи вважаємо вичерпною, оскільки наявні 6 фахових статей та 11 апробаційних праць.

Висновуємо: подана робота за своїм науковим рівнем, одержаними результатами дослідження та пропозиціями відповідає вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня, що дозволяє рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді.

3. Кандидат психологічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Буняк Н. А. (рецензент), котра обґрунтувала конструктивну взаємодію майбутніх працівників соціономічного профілю як процес становлення особистості, спрямований на усвідомлений вибір та прийняття професійної ролі, що ґрунтується на сукупності особистісних цінностей, мотивів фахового вибору і професійних компетентностей та забезпечує готовність до самореалізації у професійній діяльності й суспільстві. Здійснення слухачами ЗВО конструктивної взаємодії із ІІІ вимагає розвиненої здатності до критичного аналізу власних можливостей і високого рівня відповідальності за життєвизначальні рішення. У процесі конструктивної взаємодії із ІІІ майбутні фахівці

соціономічного профілю формують власну фахову ідентичність, що поєднує аспекти їх особистісного й професійного розвитку.

Виконана кваліфікаційна робота підтверджує відповідність спеціальності 053 Психологія, вимогам Міністерства освіти і науки України та критеріям Національного агентства забезпечення якості вищої освіти на отримання ступеня доктора філософії. Тому наявні вагомі підстави рекомендувати роботу для розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді.

4. Кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Бригадир М. Б. (рецензент), яка відзначила, що запропонована мислесхема структурно-функціональної моделі вчинкової взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій зі штучним інтелектом, відображає таку взаємодію як поетапний, циклічно організований процес, що охоплює ситуаційний, мотиваційний, дійовий та післядійовий цикли учинення. Запропонована модель взаємодії бні із штучним інтелектом поєднує прагматичні, соціальні й духовні цінності, забезпечуючи готовність студентів до професійного становлення, особистісного зростання й реалізації обраного життєвого шляху. У роботів встановлено, що ефективність конструктивної взаємодії визначається не лише технічною грамотністю користувача, а й рівнем розвитку його рефлексії, саморегуляції, критичного мислення та ціннісно-сислової зрілості.

За науковим рівнем, теоретичною значущістю, отриманими результатами дослідження та поданими пропозиціями, кваліфікаційна робота За науковим рівнем, теоретичною значущістю, отриманими результатами дослідження та поданими пропозиціями, кваліфікаційна робота Ю.М. Миколока відповідає встановленим вимогам, які застосовуються до робіт подібного рівня.

В обговоренні дисертаційної роботи також взяли участь: завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Гіряк А. Н.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Ятищук А. А.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Притула О. А.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що кваліфікаційна робота Миколука Юрія Мироновича на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом», є винятково актуальною, вирізняється належним рівнем наукової новизни, обґрунтованістю висновків і пропозицій. Наукові досягнення здобувача опубліковані у фахових виданнях та апробовані на науково-практичних конференціях.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Миколука Юрія Мироновича на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом», як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати вченій раді Західноукраїнського національного університету прийняти висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Миколука Юрія Мироновича.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Миколюка Юрія Мироновича, поданої на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

В контексті стрімкого розвитку цифрових технологій та зростання впливу штучного інтелекту (ШІ) на всі сфери соціономічної взаємодії, зокрема й у соціономічній роботі, постає нагальна потреба психологічного осмислення взаємин між людиною і таким несправжнім агентом, що виконує квазісуб'єктні функції. Професійна діяльність майбутніх соціономічних працівників дедалі частіше передбачає співпрацю з інтелектуальними системами, здатними до адаптації, автономного прийняття рішень і симуляції емпатії, що зумовлює появу нових психологічних викликів.

Науково-історична своєчасність дослідження Миколюка Юрія Мироновича визначається потребою у виробленні конструктивних моделей взаємодії людини із ШІ у таких критично чутливих галузях, як соціальна підтримка, психосоціальна допомога та кризове втручання. Соціокультурна значущість теми посилюється необхідністю формування в майбутніх фахівців готовності до емоційно зрілої, етично вмотивованої та технологічно грамотної взаємодії з неklasичними агентами соціальної взаємодії, які не мають повноцінної суб'єктності, але активно впливають на психосоціальний простір і клієнта і фахівця. Це унеобхіднює більш глибоке вивчення вказаного феномену з позицій сучасної психологічної науки. Зазначене зумовило вибір теми кваліфікаційної роботи: «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом», у якій досліджується цілісний самовизначальний учинковий цикл взаємодії майбутніх фахівців соціономічної

сфери, що закономірно охоплює складові його ціннісно-смиислового спричинення. З огляду на це, тема дисертаційного дослідження є актуальною і своєчасною.

Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету: «Теоретичні аспекти та методологічні засади психологічного пізнання управлінської діяльності» (номер державної реєстрації 0125U003745), «Психосоціальне деталювання суспільних та особистісних подій як технологія мислевчинання» (державний реєстраційний номер 0123U104568; розділ «Емпірична верифікація дієвості процедур покомпонентного деталювання суспільних та особистісних подій»).

Тему кваліфікаційної роботи затверджено (уточнено) на засіданні вченої ради Західноукраїнського національного університету 29.10.2025 року, протокол № 3.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичної моделі психологічних умов конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом. Передбачається формування цілісного уявлення про внутрішні та зовнішні чинники, що забезпечують ефективність і психоемоційну безпечність такої взаємодії. Модель слугує засадою для психолого-соціального супроводу професійної підготовки фахівців даної сфери.

Завданнями дослідницького пошуку є:

1) здійснити концептуальний аналіз поняттєво-категорійного поля та основних теорій і наукових підходів до дослідження філософсько-психологічної проблеми взаємодії людини і техніки;

2) створити структурно-функціональну модель конструктивної взаємодії осіб юнацького віку із ШІ як квазісуб'єктом;

3) обґрунтувати необхідність основних поняттєвих засад психологічного аналізу дослідниками взаємодії людини із ШІ;

4) розробити та апробувати методикау «Психологічна ефективність конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом»;

5) аргументувати та реалізувати психодіагностичну програму емпіричного дослідження психологічних умов конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом.

У межах дослідження проаналізовано сучасні філософсько-психологічні підходи до проблеми взаємодії людини і технічних систем, розкрито концептуальні засади суб'єктності та квазісуб'єктності, уточнено зміст базових категорій «квазісуб'єкт», «взаємодія», «діяльність», «штучний інтелект», «психологічні чинники», «ефективність взаємодії». Обґрунтовано, що в умовах цифрової трансформації професійної діяльності змінюється не тільки характер комунікації, а й структура суб'єктного досвіду особистості.

У роботі запропоновано мислещему структурно-функціональної моделі вчинкової взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій зі штучним інтелектом, яка відображає її як поетапний, циклічно організований процес, що охоплює ситуаційний, мотиваційний, дійовий та післядійовий цикли учинення. Встановлено, що ефективність конструктивної взаємодії визначається не лише технічною грамотністю користувача, а й рівнем розвитку його рефлексії, саморегуляції, критичного мислення та ціннісно-сміслової зрілості.

Об'єктом вивчення є процес професійної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із технологічними агентами, що функціонують на основі штучного інтелекту. Цей процес охоплює як навчально-професійний, так і міжособистісний виміри, у яких ШІ набуває квазісуб'єктного статусу. Він формує нову психологічну реальність, у межах якої розгортаються унікальні форми взаємодії, що потребують спеціального дослідження.

Предметом дослідження є штучний інтелект як квазісуб'єкт у контексті професійної взаємодії з ним майбутніх працівників соціономічних професій. Аналізу підлягають психологічні аспекти сприйняття, інтерпретації та емоційно-когнітивного реагування на дії інтелектуального агента, який демонструє ознаки

суб'єктоподібності. Особливу увагу приділено тому, як присвоєння III кваліфікаційного статусу впливає на динаміку професійного становлення, рольову поведінку й формування взаємодійних стратегій здобувачів соціальної сфери.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

вперше:

- обґрунтовано та концептуалізовано феномен конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціальної сфери професій із штучним інтелектом як кваліфікаційним у межах циклічно-вчинкового психологічного підходу;
- розроблено структурно-функціональну модель конструктивної взаємодії, що відображає її циклічну організацію та поетапне розгортання у процесі професійного становлення особистості;
- збагачено категорійне поле новим терміном «Когнісинтія» для опису когнітивно-афективної єдності взаємодії людини зі штучним інтелектом;
- запропоновано інтегральний показник оцінки готовності особистості до взаємодії зі штучним інтелектом (індекс Когнісинтії), що поєднує параметри 16-факторного особистісного опитувальника Р. Кеттелла;
- створено авторську психодіагностичну методику «Психологічна ефективність конструктивної взаємодії здобувачів ЗВО із штучним інтелектом».

уточнено та обґрунтовано:

- зміст поняття «взаємодія людини зі штучним інтелектом» крізь призму кваліфікаційного підходу як складного психосоціального процесу, що виходить за межі інструментального використання технологій і набуває ознак кваліфікаційної взаємодії, у межах якої штучний інтелект постає як специфічний цифровий агент, що опосередковано задіюється у структуру когнітивної, емоційно-регулятивної, мотиваційної та рефлексивної активності особистості. Така взаємодія розгортається як цілісний процес смислоутворення, адаптації та регуляції поведінки, у якому зазначені психологічні компоненти не існують автономно, а утворюють взаємопов'язану систему детермінант конструктивності взаємодії,

забезпечуючи її динамічний характер, рівень усвідомленості та ступінь особистісної присутності користувача.

подальшого обґрунтування набули:

- психодіагностичні засоби вивчення психологічних чинників конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом, що підтвердили свою емпіричну доцільність, надійність та валідність;

- уявлення про психологічні механізми взаємодії людини з цифровими агентами, зокрема механізми довіри на різних періодах/етапах взаємодії (ознайомчий, адаптаційний, функціональний, рефлексивний та інтеграційний).

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Кваліфікаційна робота Миколука Юрія Мироновича містить чітку логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць. Якісний аналіз змісту дисертації підтверджує, що сформульовані наукові положення, висновки і практичні рекомендації є теоретично обґрунтованими та достовірними.

Валідність результатів дослідження забезпечується тим, що вони отримані автором у процесі використання загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. У процесі наукового пошуку застосовувалися збалансовано відібрані методи, що уможливили гармонійне поєднання теоретичних, емпіричних і математико-статистичних способів вивчення психологічних чинників конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом.

Теоретичне та практичне значення роботи

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що запропонована психологічна концепція конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом уможливорює

нове теоретичне осмислення процесів цифрової взаємодії як складного психосоціального феномену, що інтегрує когнітивні, емоційно-регулятивні, мотиваційні та рефлексивні компоненти у єдину систему особистісної активності. У межах цієї концепції обґрунтовано структурно-функціональну модель поетапного розгортання взаємодії людини зі штучним інтелектом, а також концепт Когнісінтія як інтегративну категорію, що відображає якісно новий рівень змістовлення когнітивно-афективної єдності цій у взаємодії з цифровими агентами, що функціонують як квазісуб'єкти. Це розширює теоретичні уявлення про трансформацію суб'єктності в умовах цифровізації та поглиблює психологічне розуміння механізмів особистісної адаптації користувача до комунікації зі штучним інтелектом.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що узагальнені теоретико-емпіричні дані можуть бути використані у системі професійної підготовки майбутніх працівників соціономічних професій у закладах вищої освіти. Запропонована психодіагностична методика та практичні рекомендації уможливають порівневу діагностику рівня психологічної ефективності взаємодії користувачів зі штучним інтелектом, забезпечують формування в нього критичного мислення, рефлексивності, етичної відповідальності і зреалізування конструктивних стратегій використання цифрових технологій у професійній діяльності, а також можуть бути впроваджені у практику психологічних служб ЗВО з метою розвитку особистісної готовності до продуктивної взаємодії зі штучним інтелектом як квазісуб'єктом.

Змістове наповнення і результати дослідження впроваджено у викладання навчальних дисциплін «Психологія особистості», «Аксіопсихологія», «Вікова психологія», «Диференційна психологія», «Психологічна служба в закладах освіти», «Теорія та історія психології» і «Психодіагностика» у Західноукраїнському національному університеті (довідка від 18.05.2026 року №126-25/1222).

Результати дослідження також упроваджено у таких закладах вищої освіти та наукових установах: Український науково-методичний центр практичної

психології і соціальної роботи НАПН України (довідка від 19.05.2026 року № 26), Національний університет «Одеська політехніка» (довідка від 20.05.2026 року №876/138-07), Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (довідка від 18.05.2026 року №1737/01-51/02).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні положення дисертаційної роботи викладені у 17 наукових працях, з яких: шість статей у наукових фахових виданнях України, одинадцять праць апробаційного характеру.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Миколюк С., Миколюк Ю. Від алгоритмів до поведінки: психологічні аспекти моделювання штучного інтелекту. *Проблеми гуманітарних наук. Психологія*. 2024. №53. С. 60-65. (0,7 д.а./авт.0,35 д.а. авторський внесок: здійснено психологічний аналіз особливостей моделювання штучного інтелекту). DOI: 10.32782/2312-8437.53.2024-1.9.

2. Фурман А.В., Миколюк Ю.М. Психологічне розвінчання міфів про всесильність штучного інтелекту. *Психологія і суспільство*. 2025. № 2. (92). С. 11-21. (1,1 д.а./авт.0,55 д.а. авторський внесок: здійснено психологічний аналіз поширених міфів щодо всесильності штучного інтелекту). DOI: 10.35774/pis2025.02.011.

3. Миколюк Ю. М. Квазісуб'єктність у цифровому просторі: психологічні механізми та виклики. *Габітус*. 2025. №76. С. 379-389. (0,9 д.а.). DOI: 10.32782/hbts.76.64.

4. Миколюк Ю. М. Материнський інстинкт як модель квазісуб'єктної взаємодії штучного інтелекту та людини. *Наукові перспективи*. 2025. №12. (66). С. 2469-2479. (0,9 д.а.). DOI: 10.52058/2708-7530-2025-12(66)-2469-2479.

5. Миколук Ю. М. Філософсько-психологічні горизонти інтерпретації феномену взаємодії. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. №11. (51). С. 1691-1707. (1,0 д.а.). DOI: 10.52058/2786-5274-2025-11(51)-1691-1707.

6. Миколук Ю. М. Психологічні виклики взаємодії людини з квазісуб'єктними системами ІІІ. *Перспективи та інновації науки*. 2025. №12. (58). С. 3924-3932. (0,85 д.а.). DOI: 10.52058/2786-4952-2025-12(58)-3924-3932.

Публікації апробаційного характеру:

7. Миколук Ю. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні. *Особистість і суспільство: психосоціальні вимоги ковітальної взаємодії*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 28-29 квітня 2023 р. Тернопіль: ЗУНУ., 2023. С.117-118. (0,13 д.а.). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48144>.

8. Миколук Ю. Психологічний вплив інтегрування штучного інтелекту в промисловості та освіті. *Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій* : матеріали VI міжнар.наук.-практ. конф., м. Бахмут - м. Харків, 18 травня 2023 р. Харків: ННПП УПА., 2023. С.83-85. (0,15 д.а.). URL: https://drive.google.com/file/d/1Q7xJLU9g2G2RTv05e2N2aZHU9Az-Ci_u/view?usp=sharing.

9. Миколук Ю. Психологічні наслідки взаємодії людей зі штучним інтелектом: аналіз ризиків та можливих шляхів зменшення впливу на психіку людей. *Перший крок у науку: Конотопські наукові студії – 2023* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Конотоп, 20 травня 2023 р. Конотоп: КФК СумДУ, 2023. С.194-196. (0,14 д.а.). URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1HMkjG6VjbiYMZKIlmJ614KBz7WXMmX3B>.

10. Миколук Ю. Психологічні наслідки взаємодії людини зі штучним інтелектом в умовах воєнного стану. *Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану*: матеріали III міжнар.наук.-практ. конф., м.

Київ, 23 травня 2023 р. Київ: ДНДІ МВС України, 2023. С.392-393. (0,12д.а.). DOI: 10.36486/23-05-2023.

11. Миколюк Ю. Самоорганізація штучного інтелекту як психосоціальний ресурс: філософсько-методологічний аналіз. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації*: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль. 3-4 листопада 2023р. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С.48-50. (0,13 д.а.). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49184>.

12. Миколюк Ю. Автоматизовані системи психологічної діагностики та рекомендацій на основі штучного інтелекту: методологічні виклики та етичні питання. *Методологія сучасних наукових досліджень*: матеріали Ювілейної XX міжнар. наук.-практ. конф., м.Харків.22-23 лютого 2024р. Харків, 2024. С.461-464. (0,16 д.а.). URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/15248>.

13. Mykoliuk S., Mykoliuk Yu. Artificial intelligence as a teacher: a psychological aspect. *Штучний інтелект у науці та освіті*: матеріали міжнар. наук. конф., м. Київ, 1-2 березня 2024 р. Київ: УкрІНТЕІ,2024. С. 190-194. (0,16 д.а./авт.0,08 д.а. авторський внесок: розкрито психологічні аспекти сприйняття штучного інтелекту як суб'єкта освітньої взаємодії). URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/19302>.

14. Миколюк Ю. Гуманізація інтелекту: психологічні аспекти використання штучного інтелекту в освіті. *Розвиток громадянської компетентності педагогів в умовах реформування системи освіти*: матеріали Першої Всеукр. наук.-практ конф.м.Дніпро, 10 квітня 2024 р. Дніпро: ДАНО, 2024. С. 9-13. (0,16 д.а./авт.0,08 д.а. авторський внесок: обґрунтовано психологічну необхідність гуманізації використання штучного інтелекту в освітньому довіллі). URL:

https://drive.google.com/file/d/1YonjQ0_MZaORWRqfyxn8Ja1IDaCL49zR/view.

15. Миколюк Ю. Вплив алгоритмів штучного інтелекту на формування базових складових особистості. *Особистість і суспільство: психосоціальні вимірювальної взаємодії*: матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. молод. вчених, м. Тернопіль, 30 квітня 2024 р. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 153-155. (0,14 д.а.). URL:

<http://psr.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Zbirnik-molodikh-vchenikh-30.04.2024.pdf>.

16. Миколюк Ю. Психодуховні ресурси штучного інтелекту як самоорганізовувальної системи. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації*: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль. 1 листопада 2024р. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С.134-138. (0,16 д.а.). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/53715>.

17. Миколюк Ю. Психологія та штучний інтелект: шлях до безпечних і гуманних технологій. *Особистість і суспільство: психосоціальні вимірювальності взаємодії*: матеріали Всеукр.наук.-практ. конф. молод. вчених, м. Тернопіль, 30 квітня 2025 р. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С. 318-321. (0,14 д.а.). URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/54569>.

Текст кваліфікаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень за допомогою Інтернет-сервісу «StrikePlagiarism». За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що кваліфікаційна робота Миколюка Юрія Мироновича на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дисертації обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях: «Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні» (м. Тернопіль, 28-29 квітня 2023 р.), «Психологічний вплив інтегрування штучного інтелекту в промисловості та освіті» (м. Бахмут, м. Харків, 18 травня 2023 р.), «Психологічні наслідки взаємодії людей зі штучним інтелектом: аналіз ризиків та можливих шляхів зменшення впливу на психіку людей» (м. Конотоп, 20 травня 2023 р.), «Психологічні наслідки взаємодії людини зі штучним інтелектом в умовах

воєнного стану» (м. Київ, 23 травня 2023 р.), «Самоорганізація штучного інтелекту як психосоціального ресурсу: філософсько-методологічний аналіз» (м. Тернопіль, 3-4 листопада 2023р.), «Автоматизовані системи психологічної діагностики та рекомендацій на основі штучного інтелекту: методологічні виклики та етичні питання» (м. Харків, 22-23 лютого 2024р.), «Artificial intelligence as a teacher: a psychological aspect» (м. Київ, 1-2 березня 2024 р.), «Гуманізація інтелекту: психологічні аспекти використання штучного інтелекту в освіті» (м.Дніпро, 10 квітня 2024 р.), «Вплив алгоритмів штучного інтелекту на формування базових складових особистості» (м. Тернопіль, 30 квітня 2024 р.), «Психодуховні ресурси штучного інтелекту як самоорганізовувальної системи» (м. Тернопіль, 1 листопада 2024р.), «Психологія та штучний інтелект: шлях до безпечних і гуманних технологій» (м. Тернопіль, 30 квітня 2025 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Кваліфікаційна робота виконана українською мовою із дотриманням наукового стилю викладення змісту, характеризується цілісністю, смисловою завершеністю, логічною послідовністю розгляду питань, точністю та коректністю вживання спеціальної термінології, стислістю та об'єктивністю викладених основних матеріалів дослідження. Стиль викладу наукових положень, результатів досліджень, висновків і рекомендацій є зрозумілим та доступним до його сприйняття.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення дослідження, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 03.05.2024 р. № 507) та напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати кваліфікаційну роботу Миколюка Юрія Мироновича на тему: «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом» за спеціальністю 053 Психологія до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Миколюка Юрія Мироновича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

- **доктора психологічних наук, професора Гірняка Андрія Несторовича**, завідувача кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Рецензентами:

- **доктора психологічних наук, професора Буняк Надію Андрониківну**, професора кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

- **кандидата психологічних наук, доцента Бригадир Марію Богданівну**, доцента кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Опонентами:

- **доктора психологічних наук, професора Булгакову Олену Юріївну**, професора ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса;

- **доктора психологічних наук, професора Поталчука Євгена Михайловича**, професора кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету.

3 Рекомендувати разовій спеціалізованій вченій раді прийняти кваліфікаційну роботу Миколюка Юрія Мироновича на тему «Психологічні чинники конструктивної взаємодії майбутніх працівників соціономічних професій із штучним інтелектом як квазісуб'єктом».

Головуючий на засіданні,
кандидат психологічних наук,
доцент, доцент кафедри психології
та соціальної роботи

Тетяна НАДВИНИЧНА